

TURİZM EYLEM PLANI

*Kuzey Anadolu Turizm’de Geleceğini
Arıyor*

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

19-21 Ekim 2011

www.kuzka.org.tr

Bu belge, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından bastırılmıştır.

Belge No : 2011-PL-2/2

Revizyon No : 00

Revizyon Tarihi : -

ISBN :

Yayın Tarihi : 2011

Editör(ler) :

Tasarım :

Basım Yeri :

Matbaa Sertifika No :

Bu belgenin her türlü yayın hakkı Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'na aittir.

Bu raporun basılması ve çoğaltılması Ajansın iznine tabiidir. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ismine atıf yapılmak suretiyle alıntı yapılabilir.

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Cebrail Mah. Saray Sk. No: 1 37200 / KASTAMONU

Tel.: 0 (366) 212 58 52 Faks : 0 (366) 212 58 55

E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr

www.kuzka.gov.tr

Kuzey Anadolu
Turizm’de Geleceğini Arıyor...

Ekim 2011

Daday, KASTAMONU

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	i
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLOLAR VE HARİTALAR LİSTESİ.....	vii
1. GİRİŞ	1
2. ÇALIŞTAY SÜRECİ	23
2.1. Hazırlık Aşaması.....	23
2.2. Çalıştayın Uygulanması.....	24
2.2.1. İlk Gün – 19 Ekim 2011	25
2.2.2. İkinci Gün – 20 Ekim 2011	27
2.2.3. Üçüncü Gün – 21 Ekim 2011	29
3. EYLEM PLANI	35
4. DEĞERLENDİRME.....	59
4.1. Sözel Değerlendirmeler	59
4.2. Yazılı Değerlendirmeler	63
4.3. Diğer Değerlendirmeler.....	64
5. SONUÇ.....	67
EK-1: Katılımcı Listesi.....	68

Yıldıztepe'den Bir Görünüm/ÇANKIRI

Şehir Merkezinden Bir Görünüm/KASTAMONU

Sarıkum Tabiatı Koruma Alanından Bir görünüm/SİNOP

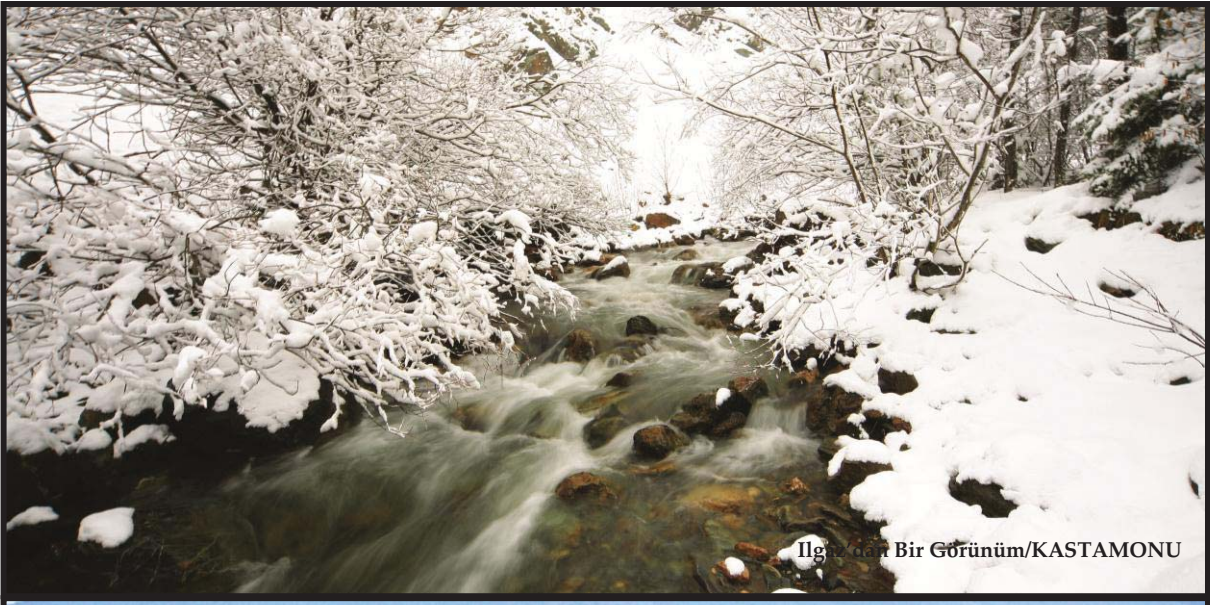
TABLolar VE HARİTALAR LİSTESİ

Tablolar

Tablo-1: TR82 Bölgesi'nde Turizm	5
Tablo-2: TR82 Bölgesi'nde Turizmin Başlıca Sorunları.....	15
Tablo-3: TR82 Bölgesi'nin Vizyon, Amaçlar ve Hedefleri	16
Tablo-4: Turizmle İlgili İzlemler	18
Tablo-5: Yazılı Değerlendirmeler.....	63

Haritalar

Harita-1: TR82 Bölgesi İlçelerinde Ön Plana Çıkan Turizm Çeşitleri	14
--	----

Ilgaz Gölü'nden Bir Görünüm/KASTAMONU

Boyabat Kalesi'nden Bir Görünüm/Boyabat/SİNOP

Tuz Mağarası'ndan Bir Görünüm/ÇANKIRI

1. GİRİŞ

Turizmin ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan bölgesel kalkınmadaki katkısı dünyada olduğu gibi ülkemizde de her geçen gün daha fazla kabul görmektedir. Bu kapsamda, turizm faaliyetlerinin yıllar içinde doğa ve sosyal yapıda bıraktığı tahribat nedeniyle turizm, farklı bir perspektiften değerlendirilmeye başlanmıştır. “Sürdürülebilir kalkınma” anlayışıyla beraber turizmin konusu olan tarihi, kültürel ve doğal değerlerin korunması, turizm faaliyetlerinin yarattığı ekonomik gelir miktarı kadar önem kazanmıştır. Bu yeni anlayış kitle turizminin sosyal ve fiziki çevredeki tahrip edici özelliklerini barındırmayan ve ekoturizm, macera turizmi, kültür ve tarih mirası, spor, dayanışma ve yöre mutfağı gibi özel amaçlı turizm çeşitlerini içeren “alternatif turizm” alanındaki talepleri her geçen gün artırmaktadır.

Bütün turizm çeşitlerini bünyesinde barındıran bir destinasyon olarak TR82 Bölgesi; coğrafi yapısı, iklim özellikleri ve tarihi-kültürel mirası göz önüne alındığında, alternatif turizm için ideal koşullara sahiptir. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın yayınladığı 2007–2013 yıllarını kapsayan Turizm Stratejisi Kavramsal Eylem Planı’nda Bölge illerinden Çankırı ve Kastamonu “Kış Turizmi Gelişim Odağı”, Sinop ise “Yat Limanı ile Gelişecek Yerleşim” kategorisinde değerlendirilmektedir. Ayrıca Bölge Ekoturizm Odaklı Gelişim Bölgeleri içinde de yer almaktadır.

TR82 Bölgesi’nde gerçekleştirilen turizm faaliyetleri, sahip olunan turizm potansiyelinin yeterince değerlendirilemediğini ortaya koymaktadır. Bölgeye gelen turist sayısı, özellikle yabancı turist sayısı bakımından, Türkiye geneli ile kıyaslandığında oldukça düşüktür. Bu durum Bölgedeki turizmin daha çok iç turizme dayandığı anlamına gelmektedir. Yabancı turist sayısının düşük olmasının en önemli nedenleri başında ulaşım imkanlarının yetersizliği sorunu gelmektedir.

1.1 TR82 Bölgesi’nde Turizm

TR82 Bölgesi, turizm çeşitliliği açısından oldukça zengindir. Kış turizmi, sağlık turizmi, ekoturizm, deniz ve kıyı turizmi, inanç ve tarihi eser turizmi bunların başlıcalarıdır. Milli Parklar, geniş kumsallara sahip uzun kıyı şeridi, ormanlar, akarsu ve kanyonlar, şelaleler, göl ve göletler, tabiatı koruma alanları, kaleler,

kaya mezarları, geleneksel mimari örneği konak ve evler, tarihi hanlar, hamamlar ve camiler TR82 Bölgesi'nin önemli zenginlikleridir. Tablo-1 ve Harita-1, TR82 Bölgesi'ndeki turizm çeşitlerini ve bunların bölge içindeki dağılımını göstermektedir.

Tablo-1: TR82 Bölgesi'nde Turizm

Turizm Çeşitlikleri		Çankırı	Kastamonu	Sinop
Ekoturizm	Kuş Gözleme (Ornitoloji)	Ilgaz Dağı, Tuz Mağarası, Ünür ve Alaçat Yolu	Araç - Eğrice Ova Bölgesi, Devrekani (Yazlıhisar Köyü) – Koru Çayırı ve Alaman Dağı Mevkilleri, Pınarbaşı – Valla Kanyonu, Ilca Şelalesi Bölgesi	Ayancık-Akgöl, Durağan Gölleti, Altınkaya Barajı, Çangal Ormanları, Göktepe Ormanları, Dranaz Ormanları, Zindan Ormanları ve Soyuk Ormanları, Sarıkum Çölü (Doğal Koruma Alanı)
	Tabiat Anıtları	Dokuzkardeşler Çamı (yaş:200), Anıt Ağaç (Çınar), Kaba Meşe, Türbe Çamı, Paşa Sultan Çamı ve Koca Meşe Tabiat Anıtları	Araç Türbe Camii Çamı (yaş:600), Beldeğirmeni Köyü Çınarı (yaş:800), Oniki Kardeşler Kayın Ağacı (95-105), Erenler Çamı (yaş:300), Eşen Köyü Cevizi	Kızılcaelmalı Meşesi (yaş:250), Görkemli Meşe (yaş:350), Meşe Ağacı (Dizdaroğlu Köyü), Kestane Ağacı (Kozcağrı Köyü), Tüylü Meşe Ağacı (Bektaşoğlu Köyü), Çınar Ağacı (yaş:600, Hulusi Yalı), Padişah Kestanesi, Selvi Ağaçları (Gerze)
	Yayla Turizmi	Büyük Yayla (Yapraklı), Kırkpınar, Bozan ve Mülayım Yaylaları (Ilgaz), Işık Dağı (Çerkeş), Gürgenli Dağı (Bayramören) ve Eldivan Dağı	Araç, Daday, Azdavay-Pınarbaşı, Küre, Tosya, Devrekani, Bozkurt ilçelerinde bulunan yaylalar	Gürfindik Bozarmut Yaylası, Türkeli Kurugöl Yaylası, Ayancık Akgöl Yaylası, Durağan Buzluk Yaylası, Dıranaz Soğuksu Mevkii, Hamsilos Koyu, İnceburun, Sarıkum Gölü
	Akarsu - Kanyon Turizmi	Yazın kuruyan irili ufaklı birçok akarsu ve gölet bulunmaktadır (kış ve bahar turizmi için potansiyel olarak değerlendirilebilir), Kızılırmak, Soğanlı ve Devrez, Devrez Çayı (bir kısmı Kastamonu'da yer alır) Vadisi, Bayramören-Küllüce Vadisi	Pınarbaşı - Varla (Valla) Kanyonu; Pınarbaşı – Horma Kanyonu; Cide - Aydos Kanyonu; Devrekani - Çatak Kanyonu; Araç - Soğanlı Çayı Kanyonu ve Saltuklu Kanyonu; Küre - Ersizler Dere Kanyonu ve Küçük Cehennem Kanyonu	Bin Mağaralı Kanyon- Kızılırmak (Durağan İlçesi), İnaltı Kanyonları (Ayancık İlçesi), Erfelek Tatlıca Takım Şelaleleri (Erfelek İlçesi), Çatak Kanyonu Mağarası ve Şelaleleri (Türkeli İlçesi)
	Bisiklet Turu	Büyük Yayla (Yapraklı), Kırkpınar Yaylası, Yıldıztepe Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi, Yenice- Mülayım Yaylası (Ilgaz), Belen Gediği, Kaynar, Gürgenli Dağı, Soğanlı Vadisi	İl Merkezi, İnebolu Karayolu Güzergahı, Araç - Dereyayla Bölgesi (Dağ Bisikleti), "Sarıkamış Şehitlerini Anma Bisiklet Turu" Kastamonu Güzergahı (Abana, İnebolu)	Çeşitli vesilelerle özellikle İstanbul-Sinop arası düzenlenen bisiklet turları, sonuncusu 25 Aralık 2010'da start veren "Sarıkamış Şehitlerini Anma Bisiklet Turu" ve "Mavi Bisiklet Kanserine Erken Tanı Yolu Çık Bisiklet Turu" Sinop Güzergahları

Tablo-1'in Devamı ...

Dağ ve Doğa Yürüyüşü	İlgaz Dağı, BayramörenGürgenli Dağı, Soğanlı ve Devrez Çayı Vadileri, Eldivan Dağı, Yapraklı Dağı, Büyük Yayla ve Çerkeş Işık Dağı	Dağ Yürüyüşü: Merkez – Ilgaz Dağı- Hacet Tepesi; Küre- Belören Köyü, Geniş Karadonu, Yıralıgözü; Tosya- Berçin Köyü- Hacet Tepesi, Çifter Köyü- Karakaya hatları Doğa Yürüyüşü: Merkez- Ballıdağ, Uzun Yazı, Ilgaz Dağı; Küre – Ersizler Dere Mevki; Tosya – Kösen Çayırı, Sekiler (Yeşilköy), Çukurhan, Dipsizgöl Yaylaları; Çatalzeytin- Yıralıgözü; Araç- Dereyayla Bölgesi hatları	Erfelek Tatlıca Şelaleleri, Zindan ve Çangal Ormanları ile Akgöl Yaylası
Foto Safari - Jeep Safari	İlgaz Dağı Milli Parkı, Dumanlı Yaylası, Osman Gölü ve diğer yaylalar, Bayramören Gürgenli Dağı, Çerkeş Işık Dağı Orman İçi Yolları, Yapraklı Dağları, Büyük Yayla, Kızılırmak, Soğanlı ve Devrez Çayı Vadileri	Hanönü – Ormanıcı, Abana, Bağlık, Çayırak – Hacı Veli Mevkii hattı; Küre- Bediroğlu, Batallar, Karagürgen, Küre hattı; Küre – Masruf, Avşar, Köşreli, Yayla, Zırmana, Çaybükü, Beyalan, Başören, Batallar, Küre hattı, Pınarbaşı – Sorkun Yaylası, Kakurdan Yaylası, Valla Kanyonu, Kurtgirmez Ormanları, Horna Kanyonu, Ilıca Şelaleleri	Aklıman , Hamsilos (Türkiye Off-Road Şampiyonası 2010 4. Ayak Yarışları), Erfelek İlçesi Tatlıca Takım Şelaleleri (Jeep Safari Turları), Gerze Belediyesi Foto Safari Turları, İnaltı Kanyonu
Kamp-Karavan	Orman Fidanlığı Mesire Yeri, Eldivan İlçesi ve Bülbül Pınarı Mesire Yeri, Kadın Çayırı Mesire Yeri, Derbent Şehitliği ve Mesire Yeri, Çerkeş Orman Fidanlığı Mesire Yeri, Seybeli (Işık Dağı) Orman İçi Mesire Yeri, Büyük Yayla, Kırkpınar, Serçeler ve Bozan Yaylaları	Kastamonu Merkez – Kadı Dağı, Uzunyazı, Açıksaslak, Araç- Dereyayla Bölgesi, Cide-Doğanyurt-İnebolu- Abana- Bozkurt- Çatalzeytin sahilleri, Küre- Belören Tatil Köyü, Ayrancı Yaylası, Masruf Mevkii, Pınarbaşı – Ilıca Köyü	Bahçeler Mevkii, Orman Kampı, Yuvam Kampı, Bozarmut Yaylası, Akgöl Yaylası, Kurugöl Yaylası
Kaya Tırmanışı	İlgaz Dağı	Pınarbaşı-Murat Baş Köyü ve Valla Kanyonu Tepesi, Küre-İpsine Tepesi ve Ersizler Dere Tepesi	Boyabat - Bazalt Kayalıkları
Mağara Turizmi	Tuz Mağarası (Hititler döneminden bu yana kullanıldığı düşünülen tuz rezervlerine sahiptir)	Pınarbaşı İlgarını Mağarası, Kılıçlı Mağarası, Mantar Mağarası, Ejderha Ağı Mağarası ve Dağlı Kuyluca	İnaltı Mağarası

Ilıca Şelalesi'nden Bir Görünüm/Pınarbaşı/KASTAMONU

Tablo-1'in Devamı ...

Deniz-Kıyı Turizmi		Cide, Doğanyurt, İnebolu, Bozkurt, Abana, Çatalzeytin ilçelerinde bulunan plajlar ve yat turizmine uygun mekanlar		Bahçeler Mevkii, Hamsilos Koyu, Akliman, Sarıkum, Karakum, Mobil Korumuk Köyü Mevkileri, Ayancık, Güzelkent, Türkeli, Gerze ve İl Merkezinde bulunan plajlar ve yat turizmine uygun mekanlar
Kış Turizmi		Kastamonu-İlgaz Kış Sporları Turizm Merkezi, Küre – Belören Tatil Köyü Kayak		
Spor Turizmi	Av ve Olta Balıkçılığı	İlgaz Dağı Turizm Merkezi, Kadınçayırı Yıldıztepe Turizm Korumu ve Gelişim Bölgesi Av: İl genelindeki ormanlık alanlarda tavşan, tilki, yaban domuzu, keklik, bıldırcın, yaban ördeği, kurt, çakal vb avı. Olta Balıkçılığı: Kızılırmak, Soğanlı, Devrez ve Terme çayı gibi akarsuları ile hemen hemen her ilçede bulunan göl ve göletler (alabalık, yayın, aynalı sazan, levrek, çay balığı ve tatlı su kefalı vb.) ; İlgaz Dağı Milli Park sınırları içindeki Baldıran Vadisi'ndeki alabalık üretme istasyonu ve avlanma göletleri	Av: Taşköprü – Kayguncu, Bademci, Dereköy hatlı ; Taşköprü- Dağbelören, Kırazlık, İmamoglu, Alasözü, Şehirören bölgesi; Taşköprü – Elekdagi, Oymaağaç, Sökü, Badem Bekdemir, Çambaşı, Paşa, Gündoğdu Bölgesi, Cide- Başköy (Güren) bölgesi; İnebolu yaylaları ; Bozkurt yaylaları (sürek domuz avı); Çatalzeytin köyleri (sürek domuz avı) Pınarbaşı – Ilıca, Kerte, Muratbaşı ve Kokurdan Yaylaları, Olta Balık Balıkçılığı: Devrekani – Beyler Barajı; Daday – Yumurtacı Göleti ile diğer akarsular ve dereler, Pınarbaşı – Ilıca ve Valla Arası	Av: İl ve ilçelerdeki ormanlık alanlarda her mevsim kurt, çakal, yaban domuzu avlanmaktadır. Yine mevsimine göre yaban ördeği, yaban kazı, çulluk, bıldırcın avlanmaktadır. Olta balıkçılığı: Ayancık-Akgöl, Çangal Ormanları içerisindeki dere ve gölet, Bektaşğa Göleti, Erfelek'te bulunan dereler, Durağan Göleti, Altınkaya Baraj Gölü ve Gökırmak
	Yamaç Paraşütü	Bayramören İlçesi	Abana – Bahriyeliler Mevkii, Tosya – Ortalıca Beldesi, Bektaşlar Mahallesi arası, Araç – Boyalı Nahiyesi, Gülpü Dağı- Solucan Ovası arası, Boyalı Vadisi, Küre – Belören Tatil Köyü	Boztepe Yarım Adası
	Rüzgar Sörfü - Su Sörfü		Karadeniz sahil bandında yer alan Cide, Doğanyurt, İnebolu, Abana, Bozkurt, Çatalzeytin kesimlerinde	Fiyort, Akliman, Karakum Plajı önleri, rüzgâr sörfü ve Gerze'nin kıyı kesimi, İnceburun
	Su Altı Dalış		Cide- Gideros Koyu, Çatalzeytin – Ginolu Koyu ile sahil bandı	Karadeniz'in batıklarının yoğun olduğu Sinop limanı çevresi, inceburun ve Hamsilos Koyu, Gerze Köşk Burnu

Tablo-1'in Devamı ...

İnanç Turizmi	Türbeler (Emir Karatekin Bey Türbesi ve Şeyh Mehdi Türbesi, Hoşislamlar Türbesi, Pir-i Sani Türbesi, Hacı Murad-ı Veli Türbe ve Camii ve Fethiye Türbesi) , Toprak Baba, Sarı Baba, Taş Mescit, Suca Bey Camii, Şeyh Yunus, Şeyh Osman, Şeyh Kara Mustafa, Hacı Ali Turabi, Paşasultan, Ilgazlı Hacı Ahmet Efendi, Astarlızade Hilmi Efendi Medreseler(Çivitçiöğlü Medresesi ile Buğday Pazarı Camii bahçesindeki Buğday Pazarı (Hazimiye)Medresesi), İmaret Camii	Türbeler: Karanlık Evliya Türbesi, Aşıklı Sultan Türbesi, Atabey Gazi Türbesi, Hepkebirler Türbesi, Müfessir Alaaddin Türbesi, Terzi Köyü (Adil Bey) Türbesi, Hatun Sultan Türbesi, Şeyh Mehmet Efendi (Sacayaklı Sultan) Türbesi Külliyeler: Yılanlı Külliyesi ve Yılanlı Dar-üş Şifası Portahı, Nasrullah Külliyesi ve Külliye içerisindeki Münire Medresesi (Bayraklı Medrese), Şeyh Şaban-ı Veli (Hz. Pir) Külliyesi, Benli Sultan Külliyesi, İsmail Bey Külliyesi (Aşağı İmaret), Yakup Ağa Külliyesi (Ağa İmareti – Yukarı İmaret), Ali Danişmend Türbesi	Türbeler: Seyit Bilal Türbesi, Gazi Çelebi TürbesiSultan Hatun Türbesi (Aynalı Kadın Türbesi), Hatunlar Türbesi, Yeşil Türbe, İstifdiyar Oğulları Türbesi, Çeçe Sultan Türbesi
	Kongre - Sempozyum: Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi, 100. Yıl Kültür Merkezi, Çankırı Büyük Otel, Ilgaz Dağı Milli Parkı Doruk Otel, Kurşunlu Termal Otel Festivaler: Geleneksel Yaran Geceleri (kış mevsimi boyunca), Geleneksel Hoşislamlar Şöleni, Çardaklı Keşkek Şöleni (Atkaracalar); Atatürk'ün Çankırı'ya Gelişi Kutlamaları, Şapka İnkılabı ve Karatekin Festivali (Merkez); Geleneksel Yağlı Güreş Festivaleri, Kavak Köyü Dalak Suyu Dağ Eteği Şenlikleri (Yapraklı); Kiraz ve Yağlı Güreş Festivali, Altın Kıraz Festivali (Eldivan); Kavun Festivali (Kızılırmak), Yağlı Güreş Festival, Gümerdiğin Ağaç Dikme Şenliği (Şabanözü), Karatekin Kayatuzu Festivali, Ilgaz Dağı Kültür ve Turizm Festivali (Ilgaz), Hallaçlı Bahar Şenliği, Yukanalagöz Pılav Günü (Kızılırmak), Çavundur Kaplıca Şenlikleri, Keşkek Şöleni	Konferans -Diğer Etkinlikler: Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi Festival ve Şenlikler: Atatürk'ün Kastamonu'ya Gelişi, Şapka Ve Kıyafet İnkılabı Kutlamaları, Türk Dünyası Günleri (uluslararası), Şeyh Şaban-ı Veli Ve Kastamonu Evliyalarını Anma Haftası, Abana Kültürü Sanat ve Deniz Şenlikleri, Ağı Kalesi Şenlikleri, Ağı Panayırı ve Kayık Yarışları, Suğla (Doğaya Hasret ve Kültür) Şenlikleri -Azdavay, Pılan Şöleni ve Yayla Şenlikleri- Bozkurt, Rıfat Ilgaz Sarı Yazma Kültür Ve Sanat Festivali - Cide, 30 Ağustos Zafer Bayramı ve At Yarışları Sportif Faaliyetleri- Daday, Devrekani Tarım Kültür ve Hayvancılık Festivali (uluslararası), Şeyh Şaban-ı Veliyi Anma, Rahmetli Ve Bereket Günü -Hanönü, 9 Haziran Şeret Ve Kahramanlık Günü - İnebolu, Şapka ve Kıyafet İnkılabı - İnebolu, Şapka Bayramı - Küre, Doğa Turu Ve Kültür Festivali, Suğla Yayla Şenlikleri -Pınarbaşı, Uluslararası Taşköprü Kültür Ve Sammak Festivali, Kültür Ve Pirinç Festivali - Tosya, Hacı Bekir Şekerciler, Pastacılar ve Yayla Kültür Festivali - Araç, Ginolu Gümüş Balık Festivali-Catalzeytin	Festival ve Şenlikler: Karakucak Güreşleri ve Kebap Festivali (Dikmen),Sinop Kültür ve Turizm Festivali, Ayancık Keten Festivali, Gerze Festivali, Atatürk'ün Sinop'a Gelişi kutlamaları, Sinop'un Türklerin Eline Geçiş Kutlamaları, Sinop Çocuk Şenlikleri, Hıdırellez Şenlikleri, Türkeli Yaz Şenlikleri, Deniz Şenlikleri ve Kabotaj Bayramı, İlçe Panayırıları (Ayancık, Boyabat, Dikmen, Erfelek, Durağan, Saraydüzü, Türkeli, Merkez-Bektaşğa Panayırı)
Kültür Turizmi			

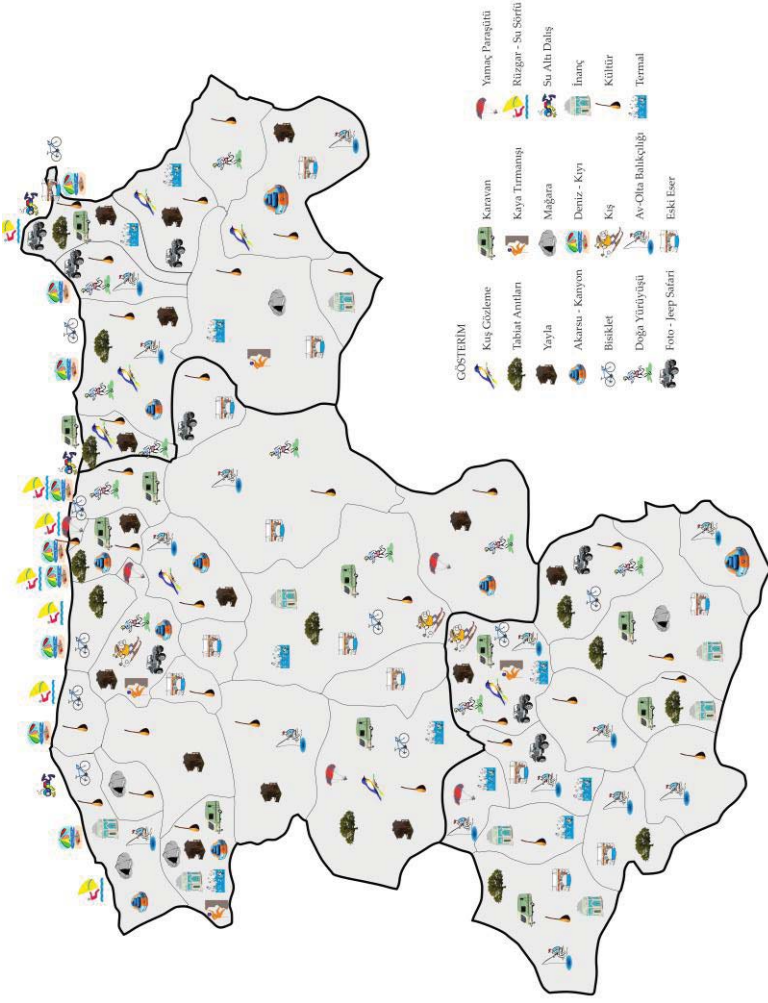
Sakaeli Peri Bacaları'ndan Bir Görünüm/Orta/ÇANKIRI

Tablo-1'in Devamı ...

Termal Turizm	Çavundur Kaplıca Tesisleri, Çavundur Belediye Tesisleri (Kurşunlu), Acısu Kaplıcası, Bozan Hamamı, Hüslüdayık İçmesi, Ilıslık, Bozan, Kısaç ve Buğüren Maden Suları, Kükürt Köyü Kaynağı, Bayramören İçmesi, Şıhlar Nezle (Nuzla) Suyu, Kurşunlu Termal Otel	Şifalı Sular: Giricik Suyu, Acı Su, Ayazma, Çamur, Sarılık Suyu, Fatma'nın Oluğu	Aloğlu İçmesi, Boyabat Kaplıcası, Acısu İçmesi
Eski Eser Turizmi	Geleneksel Çankırı Evleri, Çankırı Müzesi eserleri, Cendere (Salman) Höyük, Sakaeli Kaya Mezarları, Beşdüt Kaya Mezarları, Çankırı Kalesi, Taş Mescit (Cemaleddin Ferruh Darülhadis), Alacamescit, 4. Murat Camii, Canbazzade Ahmet Efendi Camii, Paşa Sultan Camii, İmaret Camii, Büyük (Sultan Süleyman) Camii, Ali Bey Camii, Yeni Camii, Mirahor Camii, Pazar Camii, Canbazzade Ahmet Efendi Camii), Çivitçiöğlu ve Buğdaypazarı Medreseleri, Tarihi Hamamlar (Çarşı Hamamı, Murat Hamamı, Ilgaz Hamamı, Kurşunlu Hamamı), Tarihi Köprüler (Bayramören Köprüsü, Akbaş Köyü Köprüsü), Tarihi Çamaşırhane, Eldivan Höyüğü, İndağı, Sakaeli, Beşdüt, Asmaca Kaya Yerleşim ve Mezarları, Hüyük ve Kalfat Yeraltı Şehirleri, Karataş, 4. Murat Hamamları, Bayramören ve Yurtpınar Ahşap Köprüleri, Göllüce, Sumucak ve Kızılca Demiryolu Köprüleri, Kanlıca ve Korgun Kesme Taş Köprüleri	Kastamonu Kalesi, Zimbılı Tepe Höyüğü (Pompeiopolis), Ev Kaya Mezarı, Şehinşah Kaya Mezarı, Hanlar - İsmail Bey Hanı (Kurşunlu Han), Aşir Efendi Hanı, Yanık Hanı (Kendir Kapı), Cem Sultan Hanı (Karanlık Bedesten), Deve Hanı, Hanönü İçesi Hanı; Tarihi Konaklar ve Evler (358 adet - restore edilmeyenler dahil), Tarihi Camiler (Atabey Gazi Camii/Kırk Direkli Camii), İbn Neccar/Eli Güzel Camii, Kasaba Köyü/Mahmut Bey Camii), Tarihi Hamamlar (Çifte Hamam, Kale Hamamı, Frenkşah Hamamı, Araba Pazarı Hamamı, Yeni Hamam, Saray Hamamı, Bey Hamamı, Dede Sultan Hamamı, Ferhatpaşa Hamamı)	Sinop İç Kale, Boyabat Kalesi ve Kaya Mezarları, Paşa Tabyaları, Korucuk Tabyaları, Tarihi Cezaevi Müzesi, Tarihi Su Kanalı, Alaeddin Camii, Kefevi Camii, Saray Camii, Fethi Baba Mescidi, Mehmet Ağa Camii, Cezayirli Ali Paşa Camii, Meydan Kapı Camii, Süleyman Pervane Medresesi, Şehitlik, Şehitler Çeşmesi, Boyabat Evleri, Balatlar Kilisesi, Roma Köprüsü, Durakhan Kervansarayı (Selçuklu Dönemi), Saat Kulesi (Cumhuriyet Dönemi, Doğu Surları üzerinde), Tarihi Hamamlar (Tuzcular Hamamı, Alaeddin Hamamı, Yalı / Varoş Hamamı), Eski Sinop Evleri, Boyabat Evleri, Yakupağa Konağı (Gerze), Sinop Müzesi (İkonalar), Etnoğrafya Müzesi (Aslan Torunlar Evi), Kaya Mezarları (Ambarkaya, Dodurga, Terelek, Salar Köyü)

Kaynak: Bölge İlleri T.C. Kültür ve Turizm İl Müdünlükleri. Kunter, 2007.

Harita-1: TR82 Bölgesi İlçelerinde Ön Plana Çıkan Turizm Çeşitleri

* Bölge İlleri T.C. Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri. Kunter, 2007.

Kaynak: T. C. Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri ve Kunter (2007) verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

1.2 TR82 Bölgesi'nde Turizmin Başlıca Sorunları

TR82 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı hazırlık sürecinde, bölgenin başlıca turizm sorunlarını Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinde düzenlenen çalıştaylarda uygulanan sorun anketleri yoluyla yaklaşık 300 paydaş tespit etmiştir (Bkz.Tablo-2).

Tablo-2: TR82 Bölgesi'nde Turizmin Başlıca Sorunları ve Öncelik Sırası

Sorun Kodu	Sorun	Kastamonu	Çankırı	Sinop	TR82
S-TU1	Konaklama tesislerinin sayıca az olması	2	1	4	1
S-TU2	Tanıtım ve pazarlama konusundaki yetersizlik	1	4	5	2
S-TU3	Alternatif turizm çeşitlerinin yeterince değerlendirilmemesi	3	2	1	3
S-TU4	Konaklama tesislerinin hizmet kalitesinin düşük olması	5	3	6	4
S-TU5	Bu alanda çalışan nitelikli eleman eksikliği	6	7	3	5
S-TU6	Turizm kültürünün halk arasında yerleşmemiş olması	6	5	8	6
S-TU7	Ulaşım olanaklarının yetersizliği	3	8	1	7
S-TU8	Olumlu bir imajın yaratılamamış olması	8	6	7	8

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan ve 2011-2013 dönemini kapsayan Bölge Planı'nda 'Turizmin Bölge ekonomisindeki ağırlığının artırılması' hedeflenmiştir (Bkz. Tablo-3). Tespit edilen her bir sorun için belirtilen hedef dâhilinde izlemler geliştirilmiştir. Tablo-4 söz konusu izlemleri göstermektedir.

Geleneksel Bir Kastamonu Evi'nden Görünüm/KASTAMONU

Tablo-3: TR82 Bölgesi'nin Vizyon, Amaç ve Hedefleri

SÜREKLİ ÜRETEN, BİRLİKTE YÜKSELEN, DOĞAL DOKUSUYLA FARK YARATAN KUZEY ANADOLU				
VİZYON	SÜREKLİ ÜRETEN, BİRLİKTE YÜKSELEN, DOĞAL DOKUSUYLA FARK YARATAN KUZEY ANADOLU			
AMAÇ	CANLI VE PAYLAŞIMCI SOSYAL YAŞAM	BİLGİYE DAYALI ÖĞRENEN EKONOMİ	ÇOK MERKEZLİ MEKANSAL ÖRÜNTÜ	KENDİNİ YENİDEN ÜRETEN DOĞA
BİRİNCİL HEDEFLER	Nitelikli Eğitimin Yaygınlaştırılması ve Erişilebilir Hale Getirilmesi	Orta ve Yüksek Teknolojiye Dayalı Sanayi Üretiminin Yaygınlaştırılması	Ulaşım Altyapısının Bölgenin İhtiyaçlarına Göre İyileştirilmesi ve Daha Etkin Kullanılmasının Sağlanması	Doğanın Bölgenin En Önemli Değeri Olarak Öne Çıkarılması ve Korunması
	Sağlık Hizmetleri Kapasitesinin Artırılması	Bitkisel ve Hayvansal Üretimin ve Verimliliğin Artırılması	Kentsel Değişimin Tarihi Doku ve Bölgesel Gelişme ile Uyumlu Hale Getirilmesi	Bölgenin Enerji Kapasitesinin Etkin Biçimde Kullanılması
	İnsan Kaynakları Kapasitesinin Artırılması	Turizmin Bölge Ekonomisindeki Ağırlığının Artırılması		
İKİNCİL HEDEFLER	Kırsal Grupların Asgari Yaşam Standartının Güvenceye Alınması	Bölge Piyasasının İç ve Dış Piyasalarla Eklemlenmesi		
	Nüfusun Niteliğinin ve Niceliğinin Artırılması	İş Piyasasının Etkin Şekilde Çalışmasının Sağlanması		
	Kadının Ekonomik ve Toplumsal Yaşama Katılımının Artırılması	Orman Varlığının Korunması, Geliştirilmesi ve Ekonomik Potansiyelinin Etkin Biçimde Değerlendirilmesi		
	Sivil Toplumun Toplumsal Gelişiminin İtici Gücü Olması	Bilişim ve Teknoloji Altyapısının Geliştirilmesi		
	Toplum İç İletişim, Paylaşım ve Dayanışmanın Artırılması	Sermayenin Yatırıma Dönüşümünün Kolaylaştırılması		
		Maden Potansiyelinin Daha Etkin Değerlendirilmesi		

Kaynak: T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı 2011-2013 TR82 Düzey 2
Bölgesi Bölge Planı, 2011.

Tablo-4: TR82 Bölgesi'nde Uygulanacak Turizmle İlgili İzlemler

İzlem Kodu	İzlem
İZ - 69	Turizm potansiyeli tespit edilecektir.
İZ - 70	Büyük otel zincirlerini bölgeye çekmeye yönelik faaliyetler yapılacaktır.
İZ - 71	Ulusal ve uluslararası turizm fuar ve organizasyonlarında bölgenin tanıtımı yapılacaktır.
İZ - 72	Medya kuruluşları tanıtım faaliyetlerinde etkin olarak kullanılacaktır.
İZ - 73	Turizm firmalarının bölgede etkin olarak çalışmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.
İZ - 74	Alternatif turizm alanlarını (Eko-turizm, kış turizmi, spor turizmi, inanç turizmi, Foto/Jeep Safari vb.) öne çıkaracak yatırım ve faaliyetler yapılacaktır.
İZ - 75	Bölge turizm master planı ve kentsel pazarlama planının hazırlanmasına yönelik faaliyetler yapılacaktır.
İZ - 76	Konaklama tesislerinin tefrişatlarının yenilenmesine yönelik faaliyetler yapılacaktır.
İZ - 77	Turizm çalışanlarının niteliklerinin (İletişim, yabancı dil, halkla ilişkiler vb.) ve motivasyonlarının artırılmasına yönelik faaliyetler yapılacaktır.
İZ - 78	Doğa koruma alanları ve milli parklarda turizm yatırımı ve faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
İZ - 79	Bölgeyi kruvaziyer gemileri için daha cazip hale getirecek çalışmalar yapılacaktır.

Not: TR82 Bölgesi için geliştirilen bütün izlemlere www.kuzka.org.tr web adresinde bulunan TR82 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı bağlantısından ulaşılabilir.

1.3 Turizm Çalıştayının Gerekçesi ve Yöntemi

Türkiye'nin dünya turizmindeki önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Turizm gelirlerinin bölge ekonomilerini önemli ölçüde etkileyebildiği göz önünde bulundurulduğunda, TR82 Bölgesi'nin turizm çeşitliliği açısından zengin olmasına rağmen turizmin bölge ekonomisinde yarattığı katkının oldukça düşük kaldığı görülmektedir. Bölge'de turizmi geliştirmek ve tanıtmak için tüm paydaşların aktif ve gönüllü katılımıyla bir yol haritasının çizilmesine ihtiyaç vardır. Bunun başarılabilmesinin en büyük koşulu sistemli bir planlamanın hayata geçirilmesi uygulanmasıdır. Uygulanabilir bir turizm eylem planının ise mümkün olan en yüksek temsil ve katılımcı bir anlayışla yapılması gerekmektedir. Bu noktadan hareketle, bölge insanının da kalkınmada öncelikli bir alan olarak gördüğü turizmin dünü, bugünü ve

yarınını konuşmak ve bölgenin turizm sorunlarına kalıcı çözümler üretmek için Ajansımız tarafından, yönetim ve katılımcılık ilkeleri çerçevesinde “Kuzey Anadolu Turizmde Geleceğini Arıyor” çalıştayını gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayın amaçları, Kuzey Anadolu Bölgesi’nde turizmin geleceği için bir eylem planı geliştirmek ve bölgedeki farklı paydaşların işbirliği için ortak bir zemin bulabilmelerini sağlamak olarak belirlenmiştir. Söz konusu amaçlar doğrultusunda Çalıştay, Gelecek Arayışı (Future Search-FS) yöntemine göre tasarlanmıştır. Bu yöntem, Türkiye’de turizm alanında ilk defa Ajansımız tarafından uygulanmıştır. FS yöntemi geçmiş, mevcut durum ve gelecek senaryolarının analizine dayanan iş odaklı büyük grup planlama toplantısı olup; 60-80 kişiyi 3 gün boyunca 16 saat bir araya getirmek için kullanılmaktadır.

3 günlük süreye yayılan çalıştay, Kastamonu’nun Daday İlçesi’nde 19-21 Ekim 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Kolaylaştırıcılar, TACSO ekibi, KUZKA idari ekibi hariç olmak üzere çalıştaya farklı kurumlardan, farklı il ve ilçelerden 60 kişi katılmıştır (Katılımcıların listesi ve katılım dereceleri Ek-B’de sunulmuştur).

2. ÇALIŞTAY SÜRECİ

2.1. Hazırlık Aşaması

Çalıştay süreci ile ilgili hususlarda; KUZKA ve TACSO ulusal ofisinin yaptığı ‘Gelecek Arayışı yöntemi hazırlık toplantıları’ esas alınmıştır. Çalıştayın hazırlanması ile ilgili dikkate alınması gereken iki önemli konu olmuştur.

Birinci önemli konu, hazırlığın ilk bölümü olan toplantının yeri ve lojistikle ilgili hususları kapsamaktadır. FS yöntemine göre; çalıştay en yüksek verimi almak ve çalıştay süresince belli bir yerleşim düzeni sağlanabilmesi için, toplantı odasının belli bir büyüklükte olması gerekmektedir. Bu nedenle, KUZKA ve TACSO ulusal ofisi gereklilikleri dikkate alarak yöntemin en iyi şekilde uygulanabilmesi için alternatif çalıştay yerlerini kararlaştırmıştır. Katılımcıların toplantıya odaklanmalarını ve FS yöntemine yoğunlaşmalarını sağlamak için de toplantı yeri alternatiflerinin şehir dışında olmasına özen gösterilmiştir.

İkinci önemli konu ise paydaşların ve katılımcıların seçimi ve davetine ilişkin hususları içermektedir. Ajansımız, TACSO ulusal ofisi ve kolaylaştırıcılarla işbirliği içinde paydaş listesi hazırlanmıştır. Bu süreçte KUZKA, çalıştayın tamamına katılmayı arzu eden ve taahhüt edebilen katılımcıları, tespit edip; TACSO ulusal ofisi ve kolaylaştırıcılar ile paylaşmıştır. Daha sonra, çalıştay yönteminin gerektirdiği temsil ve katılım büyüklüğü gözetilerek katılımcı listesine son şekli verilmiştir. Ayrıca, TACSO ulusal ofisi tarafından kolaylaştırıcıların koordinasyonu, dağıtılacak materyaller ve çalıştaya özgü kırtasiye malzemelerinin temini sağlanmıştır.

İş bölümü ve çalıştayın akışı ile ilgili olarak TACSO bölge ofisi ve kolaylaştırıcılar arasında çalıştaydan önce iki toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda, yöntem, katılımcılar, çalıştay süreci hakkında ayrıntılı görüşmeler yapılmıştır. Bu toplantılardan sonra çalıştaya hazırlık olarak katılımcılar temsil ettikleri kurumların faaliyet ve mesleki alanlarına göre çalışma grupları olarak gruplandırılmıştır. FS yöntemi şablonu ile hazırlanan Katılımcı El Kitabı kolaylaştırıcılar tarafından Türkçe’ye çevrilmiş ve toplantı yerindeki oturma düzeni, posterler ve lojistik detaylar eğitimden önceki gün hazırlanıp; kontrol edilmiştir.

2.2. Çalıştayın Uygulanması

Çalıştay toplam 2,5 günde tamamlanmış olup; ilk gün bölgenin dünü, bugünü ve yarını hakkında katılımcılarca görüşler dile getirilmiştir. İkinci gün ise katılımcılardan turizmde eğilimleri belirleyip; turizm alanında yapmak istedikleri faaliyetleri listelemeleri ve kurguladıkları gelecek senaryolarını sunmaları istenmiştir. Üçüncü günde de belirlenen faaliyetler katılımcılarca bir eylem planına dönüştürülmüştür.

2.2.1. İlk Gün – 19 Ekim 2011

Çalıştayın ilk günü, katılımcıların öğle yemeğinden önce gelmesiyle start almış; Çalıştay öğle yemeğinden sonraki ilk oturumla açılmıştır. KUZKA Genel Sekreteri Doç. Dr. Sayın Hüseyin ŞEN ve TACSO Ülke Koordinatörü Neslihan Öktem'in açılış ve hoş geldiniz konuşmalarının ardından, kolaylaştırıcılar sırasıyla çalıştayın ilkelerini, amacını ve gündemini açıklamışlardır. Daha sonra, katılımcılar kendilerini tanıtmışlar ve grubun oluşmasına yardımcı olmak için resmi olmayan bir toplantı etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Gündemin ilk bölümü, geçmişteki ortak tecrübeler üzerine odaklanmıştır. Bu amaçla katılımcılar kişisel geçmişleri, küresel olayları ve bölgede 1980'den günümüze turizmin geçmişi ile ilgili üç zaman çizelgesini doldurmuşlardır. Katılımcılar farklı renklerle gösterilen sekiz çalışma grubuna ve sayılarla gösterilen altı karışık gruba bölünmüşlerdir. Söz konusu oturumda karışık grupların formları incelemeleri ve büyük gruba bununla ilgili rapor vermeleri istenmiştir. Her iki gruptan da bölgedeki turizmi analiz etmeleri istenirken bir diğer iki gruptan üç zaman çizelgesi arasındaki ilişkinin analiz edilmesi istenmiştir. Kalan iki gruptan biri küresel olayları incelerken son grup kişisel geçmiş çizelgesinin analizini yapmıştır.

Raporların sunulmasının ardından katılımcılardan gözlemlerini paylaşmaları istenmiş ve bu analizlerin daha çok olumsuz olaylara vurgu yaptığı gözlemlenmiştir. Gelir ve iletişim ağlarının artışının bölgede turizmin artışına katkıda bulunduğu vurgu yapılmış ve turizmle ilgili etkinliklerin 1990'lardan sonra başladığı ancak sürdürülemediği de ifade edilmiştir.

15 dakikalık aradan sonra turizmde görülen eğilimleri analiz edecek geniş kapsamlı bir eğilim haritası ortaya çıkmıştır. Günün sonunda katılımcılar bu eğilimleri oylamışlar ve ertesi gün de bunları tartışmışlardır.

2.2.2. İkinci Gün – 20 Ekim 2011

Çalıştayın ikinci günü öncelik alanlarını belirlemek amacıyla akıl haritası analizi ile başlamıştır. Önceki gün verilen oylama sonuçlarına dayanarak grup yedi öncelik alanı belirlemiştir.

Bunlar:

- Kültür turizmine ilginin arttırılması,
- Deniz ve kıyı turizmine ilginin arttırılması,
- Sağlık turizmine ilginin arttırılması,
- Gelişen turizme yönelik kamu/hükümet ilgisinin arttırılması,
- Doğada yapılan turizm türlerine ilginin arttırılması,
- Eko turizme artan ilgi,
- Bölgede kongre turizmine yönelik artan talep olarak listelenmiştir.

Katılımcılar daha sonra hali hazırda neler yaptıklarını ve gelecekte neler yapmayı planladıklarını ifade etmek için gruplar halinde toplanmışlardır. Çoğu çalışma grubu bölge içinde ve kurumlar arasında herhangi bir işbirliği olmadığını ve bölgenin tanıtımının yeterli yapılmadığını beyan etmişlerdir. Grupların çoğunda öne çıkan önemli bir benzerlik de, Kuzey Anadolu Bölgesi'nde doğanın görece bakir oluşunun kayda değer bir fırsat teşkil etmekte olduğudur.

Çalıştayın bu oturumunu katılımcılarca gerçekleştirilen “gurur duyduğlarımız” ve “pişmanlıklarımız” başlıklı bir grup çalışması izlemiştir. Gruplar, Kuzey Anadolu Bölgesi'nde turizmle ilgili olarak gurur duydukları ve pişman oldukları konuları dile getirmişlerdir. Katılımcılar bölgedeki çeşitli paydaşların çabalarını ve çalışmalarını öğrenmenin çok ilginç ve bilgilendirici olduğunu söylemişlerdir. Diğer şehirlerde veya diğer paydaşlarca yapılanları fazla bilmediklerini bu nedenle grupların gurur duydukları konuları ve bunun altında yatan nedenleri anlamamanın kendileri için çok teşvik edici olduğunu belirtmişlerdir. Pişmanlıkları ile ilgili olarak katılımcıların büyük bir bölümü iyi başlayan eylemlerinin, çabalarının ve girişimlerinin genellikle devam etmediğini, bu nedenle farkına vardıkları en önemli konulardan birinin sürdürülebilirlik olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar tanıtımın ve bölgesel işbirliği çabalarının gerekli olduğunu açıkça fark ettiklerini eklemişlerdir.

Bir sonraki oturum ise geleceğe odaklanmıştır. Kolaylaştırıcılar 2021 yılında “Kuzey Anadolu Bölgesi’nde Turizm” konulu bir gelecek senaryosu hazırlamak üzere karma gruplara ayrılıp; öğleden sonraki oturumda senaryolarını sunmuşlardır. Senaryoların çoğu ulaştırma, doğa korumayla ilgili işbirliği, turizmin gelişimine yönelik bölgesel bir yaklaşım ve bölgesel işbirliği için kaynakların ve becerilerin kullanılması ile ilgili olmuştur.

Gelecek senaryolarını esas alan karma gruplar, Turizm ile ilgili olarak ne yapmak istediklerine dair bir liste hazırlamışlardır. Daha sonra yapılmak istenen her faaliyet teker teker bütün gruplara sorulmuştur. Sadece herkesin mutabık olduğu konular “Ortak Zemin” listesine eklenmiştir. Tek bir kişinin bile olumsuz görüş belirttiği konular ise “onaylanmamışlar” listesine dahil edilmiştir. Gruplar tarafından onaylanmayan iki konu olmuştur. Gruplardan bir tanesi turizm polisi önermiştir. Birkaç katılımcı bu fikre katılmamıştır. Daha sonra bir başka grup çevreye zarar veren girişimlerin (nükleer, hidroelektrik, termik santraller) engellenmesi ve enerji üretiminde kirlüten teknolojilerin kullanılmamasını önermiş, iki kişi buna katılmamış ve bu da “onaylanmamış” öneriler arasına eklenmiştir. Ancak tartışma beklenenden uzun sürdüğünden katılımcılar bu vesile ile bölgede ciddi bir ekolojik konu olan hidroelektrik, termal ve nükleer enerji santrallerini tartışmaya başlamışlardır. Bu nedenle oturumun bitmesinden sonra bazı katılımcılar geride kalarak bu enerji santrallerinin Kuzey Anadolu bölgesinde turizm üzerindeki etkisini tartışmışlardır.

2.2.3. Üçüncü Gün – 21 Ekim 2011

Çalıştay’ın üçüncü günü bir öncekine kıyasla daha az gerilimli konularla başlamıştır. Ortak zemin konularından her biri için bir katılımcı gönüllü olmuş ve karma çalışma grupları katılımcıların tercihiyle oluşturulmuştur. Gruplar tüm katılımcılar tarafından onaylanan ortak zemine dair bir ifade geliştirmeye çalışmışlar ve daha sonra da önerilerini sıralamışlardır. Ortaya çıkan bu öneriler aşağıdaki gibidir:

- Bölgesel anlamda tüm turizm paydaşları arasında güvene dayalı ortak iş yapma kültürünü geliştirmek ve ortak platformlar oluşturmak. (İşbirliği)

- Turizmde sürdürülebilirliğin sağlanması için kentsel, kültürel ve doğal kaynakları koruyacak politikaları oluşturmak ve tüm paydaşların bilinçlendirilmesini sağlamak. (Kaynakların Korunması)
- Objektif etütlere dayanan, sosyal ve çevresel faktörlerin göz önüne alındığı, Ar-Ge çalışmalarıyla desteklenen plan ve projelerin gerçekleşmesini sağlamak.
- Örgün ve yaygın turizm eğitime ağırlık vermek, sektörde çalışanları eğitimden geçirmek ve yeni istihdam edileceklerde sertifika zorunluluğunu aramak. (Eğitim)
- Bölgedeki turizm potansiyelinin harekete geçirilmesi için, altyapı eksikliklerini gidermek, bölgeyi nüfus yoğunluğu fazla olan diğer yerleşim yerlerine bağlayacak tünellerin, bölünmüş yolların, havaalanının, demiryollarının, limanların bir an önce hizmete açılmasını sağlamak; bölge içinde de turizm merkezleri arasındaki ulaşım ağının yaygınlaştırılmasını ve iyileştirilmesini sağlamak. (Ulaşım)
- Bölgeye özgü kültürel, doğal değerlerin markalaştırılarak, tüm sektör, kamu ve sivil toplum aktörlerinin işbirliği, örgütlü çalışması ile yurtiçi, yurtdışı ve bölgesel fuarlarda, yazılı ve görsel medyada güçlü bir biçimde tanıtmak, günümüzün en etkin pazarlama yöntemleriyle pazarlanması için çalışmak. (Tanıtım)
- Uluslararası turizm satış potansiyeli içinde deniz-kum-güneş üçlemesinin yanı sıra, uluslararası standartlarda ağırlama hizmetleri sunan işletmelerin yatak kapasitelerinin arttığı, yemek ünitelerinin tamamlandığı bir bölge haline getirmek. (Ağırlama Tesisleri)
- Yatırımcıyı teşvik edecek, yerli ve yabancı turistlerin bölgeye akışını sağlayacak her türlü alt yapı gereksinimleri üzerinde çalışmak. (Teşvikler)

Çalıştayın son oturumu, eylemin planlanması ile ilgili olmuştur. Aynı karma çalışma grupları daha önce geliştirilmiş olan önerilere dayanarak eylem planları hazırlamışlardır. Ağırlama tesisleriyle ilgili tek bir öneri olmuş ve maalesef önerinin sahibi eylem planını sunamamıştır. Diğer gruplar ise başarı

göstergeleri, işbirliği yapılacak diğer paydaşlar ve tahmini teslim tarihi dâhil olmak üzere kısa ve uzun vadeli eylem planları sunmuşlar ve bunu diğer katılımcılar ile paylaşmışlardır.

3. EYLEM PLANI

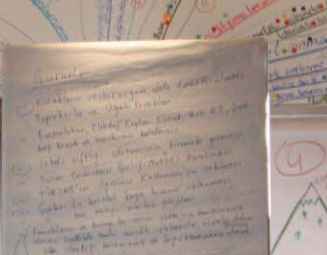
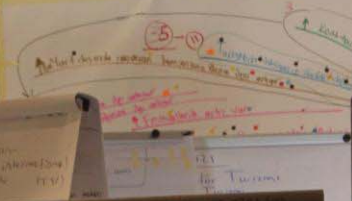
EYLEM 1: Kültürel, Doğal ve Kentsel Kaynakların Korunması					
Eylem Sorumluları: A. Emin AYAN - Sinop Orman Bölge Müdürlüğü (Mülga), Duygun BAŞTANLAR - WWF-Türkiye Doğal Hayatı Koruma Vakfı, İksir AYDIN - İksir Resort Town, İsmail ÇETİN - Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü, M. Kemal KARATATAR - Çankırı Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Şerife ÖZTÜRK - KUZKA, Zeki TEKİN - Çankırı Turizm Derneği					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Kısa	İZ-74, İZ-78	1. Atık yönetimi konusunda bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Ulaşılan ev kadınları, sanayiciler (üreticiler), çocuklar, gençlerin sayısı	Belediyeler (Mahalli İdareler), Basın Kuruluşları, Okullar, STKlar	31.05.2012
	İZ-71, İZ-72, İZ-73, İZ-74, İZ-75, İZ-79	2. Tarihi, kültürel ve doğal varlıkların “yerinde” ve yaygın tanıtımı yapılacaktır.	Fuar katılımları, turizm ile ilgili yayınlar	Mahalli idareler, Basın, Kültür-Turizm Müdürlükleri, Orman ve Milli Parklar Müdürlükleri, Karayolları Bölge Müd., STKlar	
	İZ-69, İZ-74, İZ-76	3. Turistik merkezlerdeki restorasyon ve rehabilitasyon gereken alanlar tespit edilecektir.	Raporlama	Valilikler ve Mahalli İdareler, İl Kültür ve Turizm Müd., Mimarlar Odası, Orman ve Milli Parklar Müd.	
	İZ-74, İZ-78	1. Köylerde ve kentlerde katı-sıvı atık bertaraf ve arıtma tesislerinin yapılması ve yaygınlaştırılması için çalışılacaktır.	Toplantılar	Belediyeler, İl Sağlık md., KUZKA, Çevre Müd., İl Özel İdareleri, Mahalli İdareler Birliği	
Uzun	İZ-73, İZ-74, İZ-79	2. Tespiti yapılan doğal-kültürel mekanlar (restorasyon, röleve alınması, rekonstrüksiyon yoluyla) turizme kazandırılacaktır.	Açılan turistik mekân sayısı	İl Özel İdareleri, Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Turizm Bakanlığı, AB, BM, KUZKA, Mahalli İdareler, Orman ve Milli Parklar Müdürlükleri; Mülkiyet Sahipleri, Çevre Örgütleri	2012-2014

EYLEM 1: Kültürel, Doğal ve Kentsel Kaynakların Korunması (Devamı ...)					
Dönem	Bölgesel İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Uzun	İZ-77	3. Sürekli eğitim etkinlikleri düzenlenecektir: • Çevre ve kültürü koruma konularının eğitim müfredatlarına dahil edilmesi • Bölgesel zenginliklerine yönelik seçmeli derslerin üniversitelerde verilmesi • Uluslararası öğrenci kampları yapılması • Gelenekselleştirilmiş doğada yürüyüş günleri • Ulusal düzeyde yarışmaların tertiplenmesi • Doğaya saygılı tüketim bilinci verilmesi • Çocuklar için hobi bahçeleri ve uygulama alanları	Aktivite sayısı	Milli Eğitim Bakanlığı, Basın, Çevre Müdürlükleri, Üniversiteler, Halk Eğitim Merkezleri, KUZKA, AB, STKlar, Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri	2012-2014

EYLEM 2: Ulaştırma					
Eylem Sorumluları: Hasan YILDIZ - Çankırı İl Özel İdaresi, Kazım KOŞAL - Kalkınma Bakanlığı, Metin SÜREN - Sinop Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, M. Oral TAŞÇI, Mustafa GÜL, Ö. Yücel YAKAR, Serkan GENÇ - KUZKA					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Kısa	İZ-75, İZ-79	1. Acil ulaşım yatırımları gündeme getirilecektir.*	İlgili kurumlarla toplantılar ve yatırım programına aldırılan proje sayısı	DLM, DHMİ, TCK, TCDD, Ulaştırma Bakanlığı, Belediyeler, İl İdareleri, Kaymakamlıklar, İl Turizm ve Kültür Müdürlükleri, Valilikler, Kalkınma Bakanlığı, Çevre ve Şehir Planlama Bakanlığı, KUZKA	31.05.2012
	İZ-74	2. Turizm için tarihi ticaret yolları turizme kazandırılacaktır.	Tarihi yol üzerindeki tescil edilmesi gereken varlıkların tespit edilmesi, tescil sürecinin başlatılması ve tescil edilmesi ve yolun eski önemine kavuşturulması (araştırmalar!)	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İl Müdürlükleri, Valilikler, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İlgili Konseyler ve Vakıflar	
	İZ-69	3. Sokakların ve meydanların yaya bölgesine dönüştürülmesinin turizm üzerindeki olası etkileri analiz edilecektir.	Yayının dağıtıldığı kişilerin sayısı	Belediyeler, İl Özel İdareleri, İlgili Fakülteler ve Diğer İlgili Paydaşlar	
Uzun	İZ-70, İZ-73, İZ-75, İZ-78	1. Lobi eylemlerinde bulunulacak, ulaşım-lojistik sektör analizleri yapılacak ve mali destek kaynaklarının artırılmasına çalışılacaktır.	Ulusal düzeyde katılım sağlanan ulaşım temalı toplantılar, yayımlanan analizler, sağlanan destek miktarları	DLM, DHMİ, TCK, TCDD, Ulaştırma Bakanlığı, Belediyeler, İl İdareleri, Kaymakamlıklar, İl Turizm Ve Kültür Müdürlükleri, Valilikler, Kalkınma Bakanlığı, Çevre ve Şehir Planlama Bakanlığı, KUZKA	2012-2014

TR82 Bölgesi
Tuzlusu Zili: Mertke
(Tuzlusu Zili)
Hizmetleri
Bölge 2 birim ve 2 not
Bölge 2 birim ve 2 not
Bölge 2 birim ve 2 not
Bölge 2 birim ve 2 not

TR82 Bölgesi
Tuzlusu Zili: Mertke
(Tuzlusu Zili)
Hizmetleri
Bölge 2 birim ve 2 not
Bölge 2 birim ve 2 not
Bölge 2 birim ve 2 not
Bölge 2 birim ve 2 not

EYLEM 2: Ulaştırma (Devamı ...)					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Uzun	İZ-72, İZ-73, İZ-75, İZ-78, İZ-79	2. Mali desteklerin ve ulaştırma yatırımlarının artırılması için çalışılacak, restorasyon faaliyetlerinde bulunulacaktır.	Restore edilen bina sayısı	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İl Müdürlükleri, Valilikler, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İlgili Konseyler ve Vakıflar	2012-2014
	İZ-73, İZ-74	3. Uluslararası fonlarla sokaklar ve meydanlar belediye aracılığı ile yaya bölgesine dönüştürülecektir.	Yayalaştırılan sokak ve meydan sayısı	Belediyeler, İl Özel İdareleri, İlgili Fakülter ve Diğer İlgili Paydaşlar	

* Kastamonu Havalanı'nın açılışı, Sinop Limanı'nın modernizasyonu, Ilgaz Tüneli projesi, bölge içi ulaşım hatlarının iyileştirilmesi, yol tabela / levhalarının yenilenmesi ve turizm bölgelerinde yenilerinin eklenmesi, şehir içi ulaşım olanaklarının çeşitlendirilmesi (yaya yolları, motor/bisiklet şeritleri gibi), Sinop – Yalta arası feribot hizmetlerinin başlatılması ve bu hizmetlerin Karadeniz'deki diğer komşu ülkelere yayılması, mevcut hatların iyileştirilmesi ve doğa turizmi için yeni hatların eklenmesi, demiryollarının iyileştirilmesi.

[illegible]

The image shows a close-up of an open manuscript. The left page (folio 10v) and the right page (folio 11r) are visible. The text is written in a dense, cursive script, likely a historical form of German or Dutch. The parchment is aged and slightly discolored. The binding of the book is visible at the top and bottom edges.

A hand-drawn diagram of a mountain range. The mountain is depicted with a green outline and a brown interior. Labels with arrows point to various parts: 'Mountain' points to the entire range, 'Peak' points to the highest point, 'Slope' points to the side of the mountain, 'Valley' points to the low area between mountains, and 'Base' points to the bottom of the mountain. The drawing is on a piece of paper with a grid pattern.

[illegible]

TR82 - Bldges
From Bldg Mo
(Twin info)
in illustration
they retained
Soyez born in
on August 8
TR82

EYLEM 3: Eğitim					
Eylem Sorumluları: Harun YAKIŞIK, Rıza GÜRBÜZ - Çankırı Karatekin Üniversitesi, Mehmet AFSAROĞULLARI - MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Veli AKYOL - Sinop Üniversitesi, Yasın BİLİM - Mustafa Kemal Üniversitesi					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Kısa	İZ-77	1. TR82 Bölgesi'ndeki şehir merkezlerinde turizm otelcilik meslek liseleri açılması için İl İstihdam Kurulu'ndan karar çıkarılacaktır.	Ocak sonuna kadar kararın çıkıp çıkmaması	Milli Eğitim Bakanlığı İl Müdürlükleri	31.05.2012
	İZ-75, İZ-77	2. Sektördeki mevcut iş gücünü mesleki açıdan analiz edecek kapsamlı bir çalışma başlatılacak ve eğitim ihtiyaçlarını tespit edecek bir gereksinim analizi yapılacaktır.	Yayınlanan analiz sayısı	İŞKUR, İl Müdürlükleri, KUZKA, Turizm Sektöründeki İşyerleri	
	İZ-75, İZ-77	3. Turizm ile ilgili yüksek ve orta düzey eğitim kurumları arasında iletişim platformu oluşturulacaktır.	Gerçekleşen etkinlik ve söz konusu kurumlarda temasa geçen kişi sayısı	TR82 Bölgesi'ndeki Yaygın ve Örgün Orta ve yüksek Eğitim Kurumları, KUZKA	
	İZ-73, İZ-77	1. 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren TR82 Bölgesi il merkezlerinde asgari 24 odalı uygulama oteli bulunduran otelcilik ve turizm meslek liselerinin açılması ve yükseköğulların uygulama otellerinin tamamlanması için çalışılacaktır.	Mesleki okul ve yüksek eğitim okullarının eğitim otellerinin sayısı	Milli Eğitim bakanlığı, İl Eğitim Müdürlükleri, Üniversite Rektörlükleri, İl Yönetimleri	
Uzun	İZ-77	2. Üniversitelerle işbirliği içerisinde turizm sektörü işgücüne yönelik eğitim etkinlikleri başlatılacak ve sürdürülecek, halk eğitim merkezleri ve İŞKUR il müdürlükleri ile işbirliği içinde çalışılacaktır.	Hizmet içi eğitim alan personel sayısı	Milli Eğitim İl Müdürlükleri, Üniversite Rektörlükleri, İŞKUR İl Müdürlükleri, Turizm Sektörü İşverenleri, STKlar, KUZKA	2012-2014

EYLEM 3: Eğitim (Devamı ...)					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Uzun	İZ-73, İZ-77	3. Yeni istihdam edilecek personel için ilgili alanlarda diploma ve sertifikasyon gereği işveren ve İŞKUR tarafından getirilecektir.	Diploma, sertifika ve tefiş sayısı	İŞKUR İl Müdürlükleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri, Turizm Sektörü İşverenleri, STKlar, KUZKA	2012-2014

EYLEM 4: Destek Şemaları / Teşvikler					
Eylem Sorumluları: Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası - A. Levent BAŞ, Turizm Yazarları Derneği - Mine ÖZGÜR, Erk Sağlık ve Spor Malzemeleri - Mustafa ÇAĞLAR					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Kısa	İZ-70, İZ-71, İZ-72	1. Olası yatırımlar, TR82 Bölgesi'nde neden yatırım yapmaları gerektiği konusunda bilgilendirilecektir.	Bilgilendirilen yatırımcı sayısı	KOSGEB, Akademik Kurumlar, KUZKA, Turizm Yatırımcıları, Belediyeler	31.05.2012
	İZ-73, İZ-77	2. İnsan kaynaklarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için çalışılacaktır.	Uygulanabilir projelerin sayısı	Odalar, Meslek Dernekleri, İlgili Diğer Kurumlar	
	İZ-73, İZ-74, İZ-78	3. Yatırımların tamamlanması için finans kaynaklarına erişim kolaylaştırılacaktır.	Tamamlanan yatırım sayısı	Bankalar, İşletmeler, AB Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlükleri, Valilikler, KUZKA, KOSGEB	
	İZ-69, İZ-74	1. Saha taraması yapılacaktır.	Belirlenen potansiyel turizm yatırım alanı sayısı	Bankalar, İşletmeler, AB Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlükleri, Valilikler, KUZKA, KOSGEB	
Uzun	İZ-73	2. Kurumlar, fizibilite raporlarına göre yapılacaktır.	Standartlara uygun yapılan kurum sayısı	Belediyeler, Odalar ve Meslek Kuruluşları, Kamu Kurumları	2012-2014
	İZ-73, İZ-75	3. İşletmelerin rekabetçiliğinin artırılabilmesi için öz kaynak sermayesi ve kredi edinimi, hibeler, projeler, teşvik belgeleri, kalite yönetim sistemlerini içeren stratejik yol haritası hazırlanacaktır.	Gerekli yatırım, pazarlama ve satışa erişen firma sayısı	İstatistik Kurumları, Yatırım Destek Ofisleri, Odalar ve Meslek Dernekleri	

KASTAMONU
INTERNATIONAL
AIRPORT

DIŞ HATLAR →

İÇ HATLAR ←

ÖĞRENTİ VARSIMILARI

HEPİHİZ,
farklı mizajlardan
farklı yaşlardan
farklı disiplinlerden
ÖĞRENYÖRÜZ
BİR ARADA
SABERLİ OLUNU!

SELEK ABANTISIMIN İLKELERİ

- SİSTEM SİSTEMİ ÖR ÖRÜNDÜ
TOPLATILAN
- KÜRESEL DİJİTALİZASYON YEREL
BİLEŞİM
- SORUNLARA VE ÇATIŞMALARA
DİJİTAL, SELEKÇİ VE ÖZGÜR
BİLEŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ
- EĞİTİM İÇİN SORUMLULUK VE
KENDİ KENDİNE ÖZGÜRLÜK

KÜRESEL

KÜRESEL

EYLEM 5: İşbirliği					
Eylem Sorumluları: KUZKA - Ahmet KIRCI, Kastamonu Belediyesi - Mehmet ÇAĞILCI, Kastamonu Üniversitesi - Muharrem AVCI					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Gerekli Zaman
Kısa ‘Bölgesel bir turizm paydaşı kimliği geliştirmek amacıyla’	İZ-72	1. Çalıştay sonuçlarını ve paydaş kimliklerini tanıtmak amacıyla toplantılar ve buluşmalar gerçekleştirilecektir. Gelecek Arayışı çalıştayının çıktıları daha geniş paydaş gruplarına aktarılacak, bölgesel paydaş kimliği fikri tartışılacaktır. Kimlik bilgileri toplamak için komiteler toplanacaktır.	Yapılan toplantılar ve katılım düzeyi	Odalar, Derneklerin il Müdürlükleri, Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri, Belediyeler, Medya, KUZKA, Üniversiteler	31.03.2012
	İZ-69, İZ-73, İZ-75	2. Önceki toplantılarda bir araya gelen veri toplama komiteleri; veri toplama yöntemlerini tespit edecekler ve verileri veri tabanına aktararak teyit edeceklerdir.	Komitelerce toplanan verilerin kapsamı	Komite Üyeleri, İl Müdürlükleri, Odalar, KUZKA	
	İZ-73, İZ-75	3. Bir turizm paydaşı kimlik sistemi oluşturulup geliştirilecektir. Önceki kısa dönemli etkinlikler ve veri bankası tamamlanacak, bilgilendirme toplantıları yapılacaktır.	Toplam paydaşlar içinde kimlik kartı için başvuranların yüzdesi	İl Müdürlükleri, Odalar, Üniversiteler, Medya, KUZKA	31.05.2012

EYLEM 5. İŞBİRLİĞİ (devamı)					
Dönem	Bölgesel İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Gerekli Zaman
Uzun	İZ-70, İZ-71, İZ-73, İZ-79	1. Bir bölgesel turizm platformu kurulacaktır.	Platformun varlığı	Bölgedeki turizm paydaşları, kültür ve turizm il müdürlükleri, üniversiteler, medya, KUZKA	Bir önceki etkinliğin tamamlanmasını takiben 3 ay (toplam 9 ay)
	İZ-70, İZ-71, İZ-72, İZ-73	2. Tanıtım ve pazarlamada işbirliği için; bir tanıtım stratejisi geliştirilecek, tanıtım (promosyon) malzemeleri üretilecek, fuarlara katılım sağlanacak, internet ve diğer görsel medya kanalları kullanılacaktır.	Strateji belgesi, promosyon materyalleri, bölgeye gelen yerli yabancı turist sayısındaki artış.	Platform, odalar, üniversiteler, medya	Platformun kurulmasından sonra 9 ay
	İZ-73, İZ-74, İZ-75, İZ-76, İZ-78	3. Yatırımda işbirliği ve ortak yatırımlar için çalışılacak, ortak turizm hedefi belirlenecek, turizm acentaları geliştirilip iyileştirilecektir.	Turist sayısında ve turizm gelirlerinde artış	Platform	Platformun kurulmasından sonra 36-38 ay – devam ediyor

EYLEM 6: Tanıtım					
Eylem Sorumluları: Karatekin Gazetesi - Çetin KAPDAN, Ankara Kalkınma Ajansı - D. Ergin ULAÇ, Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü - Esra KÖKSAL, TÜRSAB - Gülsen KIRBAŞ, Çankırı Ticaret ve Sanayi Odası - H. Hüseyin TOPAL, KUZKA - İmge KOLAĞASIGİL, Serkan DOĞRU, Çankırı Ticaret Borsası - Mehmet TUNA, Yeniğün Gazetesi - Ömer KARAMAN, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası - Umut SARISOY, Kastamonu Elekdag Kaptan Konak - Yılmaz KAPTAN, Sinop Kültür ve Turizm Derneği - Ayhan UYSAL					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Kısa	İZ-69, İZ-74, İZ-75, İZ-78	1. TR82 Bölgesi'ne özgü tüm turistik zenginliklerin derlenmesi, entegrasyonu ve güncellenmesi yapılacaktır.	TR82 bölgesi turizm envanteri çalışması	Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri, KUZKA, TÜRSAB gibi STKlar, Mesleki Dernekler ve Odalar	31.05.2012
	İZ-70, İZ-73, İZ-78, İZ-79	2. Turizmde eğilimler ve piyasa hareketlerine dair pazar araştırması (rekabet) yapılacaktır.	Turizmde mevcut gelişmelere dair rapor	Turizmle İlgili Odalar ve Mesleki Dernekler, Turizmle İlgili Özel Sektör Temsilcileri, TOBB, Kültür ve Turizm Bakanlığı (İstatistik Birimi)	
	İZ-71	3. TR82 Bölgesi için tanıtım çalışmalarının ve maliyetinin tespiti yapılacaktır.	Durum analizi	Tüm Paydaşlar	
Uzun	İZ-69	1. TR82 Bölgesi'ne özgü öne çıkacak turistik ürünler tespit edilecek ve mevcutların iyileştirilmesi üzerine çalışılacaktır.	Bölgesel özgünlüğü olan, rekabetçi, turistik ürünlerin tespit raporu	Turizmle İlgili Özel Sektör Temsilcileri, Seyahat Acentaları, İlgili Kamu Kurumları	2012-2014

EYLEM 6: Tanıtım (Devamı ...)					
Dönem	İzlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Uzun	İZ-71, İZ-72	2. Ortak vizyon içinde ulusal ve uluslararası platformlarda öne çıkan ürünlerin tanıtımı ve etkili halkla ilişkiler için çalışılacaktır.	TR82 bölgesi tanıtım materyalleri, ulusal ve uluslararası festival ve fuarlara katılım, internet ve sosyal medyanın kullanılması, TR82 turizmüne yönelik websitesi, yerel fuarların organize edilmesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı, medya, kültür ve turizm il müdürlükleri, KUZKA, turizm sektörünün temsilcileri, STKlar, KOSGEB, TİKA, Başbakanlık Tanıtım Fonu	2012-2014
	İZ-74	3. Destinasyon oluşturma çalışmaları yapılacaktır.	Oluşturulan destinasyon modeli sayısı	Üniversiteler, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Medya, Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri, KUZKA, Turizm Sektörünün Temsilcileri, STKlar, KOSGEB, TİKA, Başbakanlık Tanıtım Fonu	

EYLEM 7: Planlar ve Projeler					
Eylem Sorumluları: Sinop Kültür ve Turizm Derneği - Ebru UYSAL, Sinop Gazeteciler Derneği - Hikmet KURADA, D�� 23. Bölge Müdürlüğü - Halil Ő�MŐ�EK, KUZKA - Seniha ��T�NEL					
Dönem	�zlem Kodu	Faaliyet	Başarı Göstergeleri	Sorumlu Paydaşlar	Teslim Tarihi
Kısa	�Z-69	Turizm �alıştayının �ıktıları ve paydaş katkıları KUZKA tarafından derlenecek ve entegre edilecek, bunlar ilgili kurumlarla paylaşılarak geri bildirimleri alınacaktır.	Temasa geçilen kurumlardan alınan geri bildiriminin niteliği ve niceliği	KUZKA, �alıştaya Katılısın Katılmasının Tüm Paydaşlar Sorumlu Olacaktır	31.05.2012
Uzun	�Z-73, �Z-74, �Z-76, �Z-77, �Z-78, �Z-79	Hibe ve kredi veren ilgili kurum/kuruluşların yardımlarının objektif et�dilere dayanan sosyal ve çevresel faktörlerin de göz önüne alındığı konularda proje teklif �ağrularına çıkılması sağlanacak ve fon takibi yapılacaktır.	Çıkılan proje teklif çağrısı sayısı, takip edilen ve ulaşılabilen AB fonları, kullandırılan toplam destek tutarı	Hibe ve Kredi Sağlayan Kurumlar, Tüm Turizm Paydaşları	2012-2014

Not: Plan ve projeler eylemi üzerine çalışan grup, toplandıktan kısa bir süre sonra dağılarak diğer eylem gruplarına katkıda bulunmuştur. Bu nedenle, genel oturumda belirledikleri iki faaliyeti sunamamıştır.

Çalıştay, tüm katılımcıların çalıştayla ilgili duygularını / gözlemlerini kısaca paylaştığı bir sözel geri bildirim oturumu ve KUZKA Genel Sekreteri'nin kapanış konuşması ile sona ermiştir.

4. DEĞERLENDİRMELER

4.1. Sözel Değerlendirmeler

Çalıştayla ilgili sözel değerlendirme / katılımcıların geri bildirimleri aşağıdaki gibi olmuştur:

- ✓ Koordinasyon çok iyiydi. Bölgesel yaklaşım hızla içselleştirildi ve kolayca Kuzey Anadolu kelimeleri kullanılmaya başlandı. Çok etkilendim.
- ✓ “Onaylanmayanlar” altında yer alan ifadelere hala üzülüyorum. Ancak bunun dışında verimli ve etkili bir çalıştaydı.
- ✓ Çok başarılı bir çalıştay.
- ✓ Bu 3 günde çok iyi ve kendini bu işe adanmış insanlarla tanıştım. Turizmin patlayacağına inanıyorum.
- ✓ İlk gün “Başarı İlkeleri” altında yazan “Eğlenin” ifadesini anlamamıştım. Şimdi biliyorum. Bir tatildeymiş kadar eğlendim. Harikaydınız.
- ✓ KUZKA, Selen ve Yiğit’e teşekkür ederiz. Harikaydı.
- ✓ KUZKA 26 kurum içinde en iyisi olduğunu kanıtladı.
- ✓ Emeği geçen herkese teşekkür.
- ✓ Çok güzeldi ama katılım sertifikası da alabilsek daha iyi olurdu.
- ✓ Başarılı ve disiplinli bir çalıştaydı.
- ✓ 2.5 gün beni çok mutlu etti. Teşekkürler KUZKA ve TACSO.
- ✓ Herkesin bu çalışmaya aktif şekilde katıldığını görmek bana gelecek için ümit veriyor.
- ✓ Eminim sonuçlar iyi olacak.
- ✓ Birbirimizi kösteklemektense destek olmalıyız. Gelecek senaryoları çok güzeldi. Bölgesel bir tiyatro grubu kurarak işe başlayalım!
- ✓ İrtibatı kesmemek önemli, gelecekte küçük gruplar olarak da görüşelim
- ✓ Çok iyi arkadaşlar edindim.
- ✓ Çok iyi bir başlangıç oldu.
- ✓ Bu gün bir ilk, başlayan süreç çok önemli, kağıt üstünde kalmamalı.
- ✓ Daveti ilk aldığımda mutlu oldum ama aklımda soru işaretleri de vardı. Önceki benzer toplantılardan somut sonuç olmadan ayrılmıştık. Ama

bu 2.5 günde herkesin aktif katılımıyla ve başarılı kolaylaştırıcılıkla başarılı sonuçlara ulaştık.

- ✓ Çok etkileşimli idi, herkesin fikrini, sesini farklı platformlarda duyduk.
- ✓ Kilo aldım.
- ✓ Doğa ve çevre olmadan turizm olmaz. Katkıda bulunan herkese teşekkür ve hepinizi tekrar görmek ümidiyle.
- ✓ Yetersiz bir toplantıydı. Defterimde Sinop ile ilgili pek çok sorun ile geldim ve pek azını paylaşabildim. Bu bölge çok zengin ve farklı çeşit turizm potansiyeli var. Ancak Sinop'un farklı turizm potansiyelinden söz etme imkanı bulamadık.
- ✓ Umarım çıktılar iyi olur. Termik santral olmaz.
- ✓ Eylem planlarını sahiplenmeli ve onlar için çalışmalıyız.
- ✓ Sinoplu arkadaşlarımızdan özür dileriz, gizli düşüncelerimiz yoktu.
- ✓ Sadece bir şehir değil tüm bölge hakkında farkındalık yaratmak için bir araya gelmek çok güzeldi.
- ✓ Birlikten kuvvet doğar.
- ✓ Kendimi davet ettirmiştim ve iyi ki de böyle yapmışım. Çok şey öğrendim, çok da eğlendim.
- ✓ Farklı, heyecan verici ve verimli. Herkese teşekkür.
- ✓ 3 gün çok doluydu, eğlendik, gruptaki arkadaşların bu 3 gün boyu basına da önem vermelerine çok memnun oldu. Etik kurallara uyan basın da büyük rol oynayacağına inanıyorum. Basın için de bir hizmet içi eğitim öneriyorum.
- ✓ Hepingize minnettarım, iyi ki varsınız ve iyi ki bu derece kendinizi adanmışsınız. Hatamız olduysa affola.
- ✓ TR-82 şimdi benim için yerini buldu.
- ✓ Aynısını Ankara'da bekliyoruz. Tiyatro becerileri müthişti.
- ✓ Bölge ruhunu görmek ve farklı illerden gelen katılımcıların bölgeyi sahiplenmesini hissetmek çok güzeldi.
- ✓ Bu verimli çalıştay için teşekkürler.
- ✓ Toplantılardaki hatanın insanlarda değil yöntemlerde olduğunu idrak ettim.

4.2. Yazılı Değerlendirmeler

Çalıştayın genel derecelendirme puanı 10 üzerinden 9,12 olup; değerlendirme kıstasları ve aldığı puanların kıstasları Tablo-5'te sunulmuştur.

Tablo-5: Yazılı Değerlendirmeler

Değerlendirmeler		Puan
Çalıştay Hazırlığı		
	Çalıştay daveti zamanında geldi	4,83
	Çalıştaydan önce verilen bilgi yeterliydi	4,05
	Çalıştay daveti amaçları açıkça ortaya koyar nitelikteydi	4,28
	Çalışmaya hazırlanmak için yeterli bilgi yollanmıştı	4,14
Oturumlar		
	Açılış ve genel bilgiler	4,45
	Geçmişe odaklanmak – Zaman çizelgeleri	4,60
	Geçmişe odaklanmak – Akıl haritası ve eğilimler	4,46
	Geçmişe odaklanmak – Önceliklendirme	4,33
	Geçmişe odaklanmak – Paydaş gruplarının tepkileri	4,43
	Şimdiye odaklanmak – Gurur ve Pişmanlık	4,57
	Geleceğe odaklanmak – Senaryolar	4,74
	Geleceğe odaklanmak – Ortak zeminin keşfedilmesi	4,49
	Geleceğe odaklanmak – Eylemi planlamak	4,57
Çalıştay Süreci		
	Çalıştayın zaman planlaması iyiydi	4,60
	Çalıştay iyi yapılandırılmıştı	4,76
	Çalıştayın içeriği beklentilerimi karşıladı	4,65
	Diğer katılımcılar sorunla ilgili yeni şeyler öğrenmemi sağladı	4,53
	Çalıştayın metodolojisi başarılıydı	4,67
	Çalıştayın amaçları açıkça ortaya kondu	4,63
	Çalıştayda öğrendiğim yeni şeyler çalışmama katkıda bulunacak	4,65
Kolaylaştırıcılar		
	Kolaylaştırıcılar çalıştay için hazırlanmıştı	4,77
	Kolaylaştırıcılar ilan edilen programı takip ettiler	4,74
	Kolaylaştırıcılar katılımcı yöntemler kullandılar	4,84
	Kolaylaştırıcılar farklı görüşlere yer verdiler	4,70
	Kolaylaştırıcılar amaçlara odaklanılmasına katkıda bulundular	4,86
Yer		
	Yerin çalışma sürecine katkısı oldu	4,63
	Kahve ve öğle yemeği aralarının çalışma sürecine katkısı oldu	4,79

4.3. Diğer Değerlendirmeler

Katılımcılar tarafından değerlendirme anketinde belirtilen diğer öneri ve görüşleri şu şekilde olmuştur:

- Çalışma gezileri de çalıştay programına dâhil edilsin.
- Çalıştaydan önce durum analizi yapılmadı. Güçlü ve zayıf yönler tanımlanmadı.
- Sık sık tekrar edilmeli.
- Bölgede yarım günlük bir çalışma gezisine ihtiyaç var.
- Süperdi!

5. SONUÇ

Çalıştay, tüm paydaşların aktif olarak katılacağı, gönüllü olarak yer alacağı bir eylem planı ile sonuçlanmıştır. Eylem planı turizmin alt kollarına odaklanmak yerine, daha tematik alanlar üzerinde katılımcılarca kurgulanmıştır. Her bir eylem planı, Ajansımızın koordinasyonda gerçekleştirilecek ve sonuçları ilgili tüm paydaşlarla paylaşılacaktır.

Kolaylaştırıcıların geri bildirim ve tavsiyeleri

Çalışmaya özgü amaçlar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Kuzey Anadolu Bölgesi'nde turizmin geleceği için bir eylem planı geliştirmek
- Bölgedeki farklı paydaşların işbirliği yapacak ortak bir zemin bulmalarını sağlamak

Çalıştay çeşitli paydaşların sorumluluklarını içeren bir eylem planı ile sona ermiştir. Kolaylaştırıcılar KUZKA'nın eylem planının gerçekleştirilmesi sürecinde de koordinasyon rolü oynamasının eş düzeyde önemli olduğuna inanmaktadırlar. Ancak koordinasyonlar diğer paydaşların kendi sorumluluklarını yerine getirmeleri mümkün olacaktır.

Öte yandan, kolaylaştırıcılar, çeşitli kurumlardan ve farklı şehirlerden gelen yaklaşık 60 katılımcının Kuzey Anadolu Bölgesi'nde turizm konusuyla ilgili ortak zemin bulabildiklerinden de eminlerdir.

Kolaylaştırıcılar, çalıştayın katılımcılarda grup duygusu yaratmaya katkıda bulunduğunu ve daha ileri işbirliğinin önünü açtığını düşünmektedirler.

KUZKA'nın özellikle de Genel Sekreter'in çalıştayda yer alması katılım düzeyini arttırmış ve diğer paydaşların da mevcudiyetine katkıda bulunmuştur. Seçilen mekan da programın sorunsuz akışına önemli katkı sağlamıştır. Ancak gelecekte yapılacak FS – Gelecek Arayışı toplantıları için daha büyük bir toplantı odasının seçilmesi daha yararlı olacaktır.

EKLER

EK-1: Katılımcı Listesi

Sıra No	Kurum	Ad ve Soyad	Görev/Unvan
1	Sinop Orman Bölge Müdürlüğü	A. Emin Ayan	Müdür Yardımcısı
2	Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası	Adil Levent Baş	Genel Sekreter Yardımcısı
3	KUZKA	Ahmet Kırıcı	Uzman
4	Çankırı KOSGEB Sinerji Odağı	Ahmet Özbekler	Müdür
5	KUZKA	Alper Görkem Aksu	Uzman
6	Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma V.	Dr. Atıf Uğurlu	Yönetim Kurulu Başkanı
7	TACSO	Ayça Beştepe	Proje Uzmanı
8	Kurşunlu Han Sahibi	Cem Dilimel	Genel Müdür
9	Karatekin Gazetesi	Çetin Kapdan	Yazı İşleri Müdürü
10	ANKARAKA	Didem Ergin Ulaş	Planlama Birimi - Uzman
11	WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı)	Duygun Baştanlar	Doğa Koruma Sorumlusu
12	Sinop Kültür ve Turizm Derneği	Ebru Uysal	Başkan Yardımcısı
13	Tanıtma Genel Müdürlüğü (Turizm Bakanlığı)	Esra Köksal	Uzman
14	TÜRSAB	Gülşen Kırbaş	Kastamonu İl Temsilcisi
15	Çankırı Karatekin Üniversitesi	Yrd. Doç. Dr. Harun Yakışık	Öğretim Üyesi

Sıra No	Kurum	Ad ve Soyad	Unvan
16	Çankırı Ticaret ve Sanayi Odası	Hasan Hüseyin Topal	TSO Meclis Üyesi
17	Çankırı İl Özel İdaresi	Hasan Yıldız	Genel Sekreter
18	Sinop Gazeteciler Cemiyeti	Hikmet Kurada	Başkan
19	KUZKA	Doç. Dr. Hüseyin Şen	Genel Sekreter
20	KUZKA	İbrahim Çoban	Uzman
21	KUZKA	İmge Kolağasıgil	Uzman
22	Küre Dağları Milli Parkı Eko-Turizm Derneği	İsmail Menteş	Başkan Yardımcısı
23	Kalkınma Bakanlığı	Kazım Koşal	Uzman
24	Çankırı Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü	M. Kemal Karatatar	İl Müdürü
25	KUZKA	Mahmut Oral Taşçı	Uzman
26	MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü	Mehmet Afsaroğulları	Daire Başkanı
27	Kastamonu Belediyesi	Mehmet Çağlıcı	Başkan Yardımcısı
28	Çankırı Ticaret Borsası	Mehmet Tuna	Yönetim Kurulu Üyesi
29	TACSO	Mehru Aygül	Proje Uzmanı
30	Sinop Çevre Platformu	Metin Gürbüz	Dönem Sözcüsü
31	Sinop Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü	Metin Süren	Şef
32	Turizm Yazarları Derneği	Mine Özgür	İl Temsilcisi
33	Kastamonu Ü. Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	Yrd. Doç. Dr. Muharrem Avcı	Müdür Yardımcısı

Sıra No	Kurum	Ad ve Soyad	Unvan
34	Sinop İl Özel İdaresi	Murat Özmen	Kültür ve Sosyal İşler Müdürü
35	Erk Sağlık ve Spor Malzemeleri	Mustafa Çağlar	Sahibi
36	KUZKA	Mustafa Gül	Plan. Prog. ve Koor. Birimi Başkanı
37	KUZKA	Mustafa Kolay	Uzman
38	TACSO	Neslihan Özgüneş Öktem	Ülke Koordinatörü
39	Kastamonu KOSGEB Hizmet Merkezi	Nevzat Erol	Müdür
40	Sinop Pusulası	Nevzat Kalkan	Köşe Yazarı
41	Sinop Off-Road Motor Sporları Derneği	Nuh Dursun Aktan	Başkan
42	Kurşunlu Termal Otel sahibi	Oktay Oktay	İşletme Müdürü
43	Ayancık Kalkınma Derneği	Orhan Apul	Başkan
44	Yeniğin Gazetesi	Ömer Karaman	İmtiyaz Sahibi
45	KUZKA	Özgür Yücel Yakar	Uzman
46	Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu	Prof. Dr. Rıza Gürbüz	Müdür
47	TACSO	Selen Lermioğlu	Kolaylaştırıcı
48	KUZKA	Seniha Çetinel	Uzman
49	İzbeli Çiftliği	Serdar İzbeli	Sahibi
50	KUZKA	Serkan Doğru	Uzman
51	KUZKA	Serkan Genç	Uzman

Sıra No	Kurum	Ad ve Soyad	Unvan
52	Gerze Çevre Platformu	Şengül Şahin	Dönem Sözcüsü
53	KUZKA	Şerife Öztürk	Program Yön. Birimi Başkanı
54	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası	Umut Sarısoy	Genel Sekreter Yardımcısı
55	Sinop Ü. Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	Veli Akyol	Yüksekokul Sekreteri
56	Mustafa Kemal Üniversitesi	Dr. Yasin Bilim	Araştırma Görevlisi
57	Kastamonu Elekdag Kaptan Konak	Yılmaz Kaptan	Sahibi
58	TACSO	Yiğit Aksakoğlu	Kolaylaştırıcı
59	Kastamonu Tv	Zafer Geyik	Program Yapımcısı
60	Çankırı Turizm Derneği	Zeki Tekin	Başkan
61	Kastamonu Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü	Ziver Kaplan	İl Müdürü
62	Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü	İsmail Çetin	Orman Mühendisi
63	DSİ	Halil Şimşek	23. Bölge Müdür Yardımcısı
64	Sinop Kültür ve Turizm Derneği	Ayhan Uysal	Yönetim Kurulu Üyesi
65	İksir Resort Town	İksir Sema Aydın	İksir Resort Town Sahibi
66	Kastamonu TSO	Halil Öztosun	Kastamonu TSO Başkanı
67	Karadeniz Otelcilik/Kurşunlu Han	Kemal Çiçek	Sahibi